

INFORMACE ZE ZAHRANIČNÍCH ČASOPISŮ č.4/2017

TEMATICKÁ REŠERŠE Z PEDAGOGICKÉ BIBLIOGRAFICKÉ DATABÁZE

Plné texty článků lze objednat e-mailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

Zeichnen und Malen mit Licht : wie ästhetisches Lernen mit naturwissenschaftlich-technischem Wissenserwerb verknüpft werden kann /
[Kreslit a malovat pomocí světla : jak se dá propojit přírodovědné a technické získávání znalostí s estetickým učením] / Stefan Scheuerer -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Grundschulunterricht Sachunterricht -- ISSN 1865-4991 -- Roč. 64, č. 1 (März) (2017), s. 40-43.

Využití světla jako zvláštní formy energie ve školním vyučování - propojení přírodovědné, technické a estetické výuky. Popsány jsou některé experimenty (změna barvy papíru při dlouhodobém vystavení slunečním paprskům, pozorování chemických a fyzikálních změn fotosenzitivních materiálů). Představena je i nová technologie malování světlem (Lightpaintings) pomocí digitální fotografie. Určeno pro 3.-5. třídu ZŠ.

badatelsky orientovaná výuka ; základní škola ; znalost ; rozvíjení schopností ; technika ; polytechnická výchova ; přírodopis ; estetická výchova ; výtvarná výchova ; digitalizace ; fotografie ; mezipředmětové vztahy ; fyzika ; chemie ; ročník 3-5
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/455910>

2.

What are standardized literacy and numeracy tests testing? : evidence of the domain-general contributions to students' standardized educational test performance / [Co měří standardizované testy gramotnosti a matematické gramotnosti? : důkazy přispívání obecných domén k výkonu žáka ve standardizovaných testech] / Steven J. Howard, Stuart Woodcock, John Ehrich, Sahar Bokosmaty -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational psychology -- ISSN 0007-0998 -- Roč. 87, č. 1 (March) (2017), s. 108-122.

Studie konaná v Austrálii, která se zabývala standardizovanými testy. Ty mají rozlišit stupeň žákovských znalostí, především schopnosti v gramotnostech v oblasti psaní a matematiky. Výzkumy však ukázaly, že není zcela jasné, co vlastně standardizované testy měří. Může to být i kognitivní kapacita, pracovní paměť či neverbální uvažování. Pokud nesou testy větší kognitivní požadavky, mohou omezit schopnost žáků demonstrovat své skutečné znalosti. Výzkumným vzorkem bylo 91 žáků 2. ročníků z venkovských i městských škol.

standardizovaný test ; měření ; měření výkonu ; paměť ; kognitivní test ; gramotnost ; matematika ; žák ; výzkum ; Austrálie ; pracovní paměť ; úvaha ; ročník 2
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/456679>

3.

Voľba budúceho povolania / Ivana Kulková -- slo

In: Rodina a škola : mesačník pre rodičov a učiteľov -- ISSN 0231-6463 -- Roč. [65] 66, č. 1 (január) (2017), s. 12-13.

Článek pracovnice Centra pedagogicko-psychologického poradenství a prevence v Košicích rozebírá důsledky volby nevyhovujícího učebního či studijního oboru na konci povinné školní docházky a možnosti, jak nesprávné volbě předejít. Zabývá se významem rozvoje sebepoznávání s ohledem na různost předpokladů žáků k úspěšnému zvládnutí jednotlivých oborů a rolí odborníků i rodičů v procesu volby budoucího povolání.

volba povolání ; volba učebního oboru ; volba studijního oboru ; žák ; základní škola ; profesní poradenství ; pedagogicko-psychologická poradna ; pomoc ; role ; rodiče
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/456926>

4.

Temporary Fix or Lasting Solution? : Investigating the Longitudinal Impact of Teacher Professional Development on K-2 Science Instruction / [Dočasný účinek nebo trvalé řešení? : zkoumání dlouhodobého dopadu programu odborného rozvoje na přírodovědnou výuku na základní škole] / Judith Haymore

Sandholtz, Cathy Ringstaff, Bryan Matlen -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Elementary school journal -- ISSN 0013-5984 -- Roč. 117, č. 2 (December 2016) (2016/2017), s. 192-215.

Americký longitudinální výzkum zjišťoval, jak trvalý je dopad státem financovaného programu odborného rozvoje učitelů na zlepšení přírodovědné výuky na základní škole. Výzkum zjišťoval, jaký a jak trvalý je účinek programu na zlepšení pedagogické znalosti obsahu, vnímanou zdatnost, čas věnovaný přírodovědné výuce a výukové praktiky. Sledoval také, zda je dlouhodobost účinku ovlivněna i dalšími faktory, zejména podporou učitelů ze strany vedení školy včetně poskytování materiálů, zařízení apod.

další vzdělávání učitelů ; odborný rozvoj zaměstnanců ; vzdělávací program ; efektivnost vzdělávání ; základní škola ; přírodovědný předmět ; působení ; výuka ; inovace ve vzdělávání ; učitel ; pomoc ; ředitel školy ; Spojené státy americké ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/456889>

5.

Technologii igr s peskom i vodoj : korrekcija psihomotornogo razvitija / [Technologie her s pískem a vodou : korekce psychomotorického vývoje] / L. Kobzar' -- rus -- Obsahuje bibliografické odkazy: 8

In: Doškol'noje vospitanije : organ Ministerstva prosvěščenija RSFSR -- ISSN 0012-561X -- Roč. 89, č. 2 (Fevral') (2017), s. 65-72.

Článek představuje zkušenosti z práce s dětmi předškolního věku s těžkým kombinovaným postižením. Jde o činnosti praktikované v zařízeních krátkodobého pobytu. Zaměstnání, jehož hlavní náplní jsou práce s pískem a vodou. Je třeba především brát v úvahu nedovyvinutou motoriku rukou, nefungující koordinovanost pohybů a nízkou úroveň intelektu. Potřebné pomůcky a hračky. Plnění úkolů samostatně a v malých skupinách. Role učitele-defektologa, vychovatele, pedagoga-psychologa a instruktora fyzických aktivit. postižený ; kombinovaná vada ; předškolní dítě ; činnost ; hra ; voda ; rozvíjení schopností ; psychomotorika ; Rusko ; těžké postižení ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/456769>

6.

Teachers' legitimacy : effects of justice perception and social comparison processes / [Oprávněnost jednání učitele : vliv na vnímání spravedlnosti a procesy sociálního srovnávání] / Maria Gouveia-Pereira, Jorge Vala, Isabel Correia -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational psychology -- ISSN 0007-0998 -- Roč. 87, č. 1 (March) (2017), s. 1-15.

Oprávněnost jednání učitele tvoří základ dobrého fungování školy. Oprávněnost učitele jednat určitým způsobem je ovlivněna jeho smyslem pro spravedlnost. Autoři článku zkoumali, jak je vnímáno nespravedlivé jednání učitele v případě, že 1) žák ví, že k jeho spolužákovi se učitel zachoval férově, 2) když žák tuto informaci nemá. Zjistili, že situace vnímané jako spravedlivé vedly podle názoru žáků k větší oprávněnosti učitele jednat určitým způsobem než situace vnímané jako nespravedlivé. Rozdíl mezi distribuční a procedurální spravedlností. Další výsledky. Průzkum probíhal v Portugalsku a zúčastnilo se ho 79 studentů středních škol.

chování učitele ; spravedlnost ; hodnocení ; žák ; střední škola ; vnímání ; vztah učitel-žák ; právo
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/456551>

7.

Povinné vzdelávanie päťročných detí / Ilona Uváčková, Eva Bruteničová -- slo

In: Rodina a škola : mesačník pre rodičov a učiteľov -- ISSN 0231-6463 -- Roč. [65] 66, č. 2 (február) (2017), s. 24-26.

Důvody a argumenty podporující zavedení povinného předškolního vzdělávání pro pětileté děti na Slovensku. Rozbor dvou variant řešení: předškolního ročníku v mateřských školách nebo předškolní třídy v základních školách. Silné stránky vzdělávání pětiletých dětí v mateřské škole, podpořené výsledky hodnocení předškolního vzdělávání na Slovensku Státní školskou inspekcí. Problematické stránky varianty zařazení vzdělávání pětiletých dětí do kompetence základních škol, možná úskalí a negativní dopady.

povinná školní docházka ; základní škola ; mateřská škola ; přípravný ročník ; přechod z mateřské na základní školu ; školská politika ; Slovensko ; předškolní vzdělávání
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/456954>

8.

Malyš sam na sebja nepochož: kaprizy, kriki, isteriki... : vozrastnyje krizisy odnogo goda, trech i semi let / [Malé dítě se nepodobá samo sobě: výkyvy nálad, křik, hysterie... : růstové krize v jednom, třech a sedmi letech] / A. Bučkova -- rus

In: Doškol'noje vospitanije : organ Ministerstva prosvěščenija RSFSR -- ISSN 0012-561X -- Roč. 89, č. 2 (Fevral') (2017), s. 58-63.

Krize v chování malých dětí v jednom, třech a sedmi letech. Křik, hysterické výstupy, dělání všeho obráceně, házení hračkami apod. Společným jmenovatelem všech těchto problémů je snaha odpoutat se od matky, zkoušet věci samostatně. A hlavním rysem tohoto chování je chci - ale ještě nemůžu. Autorka dále podrobněji rozebírá charakteristické znaky revolt v každém krizovém věku dítěte, a radí, jak by o nich měli přemýšlet a správně s nimi nakládat rodiče.

dítě ; malé dítě ; chování ; samostatnost ; vztah rodiče-dítě ; pedopsychologie ; předškolní věk ; mladší školní věk ; nálada ; náladovost
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/456768>

9.

Introducing electronic textbooks as daily-use technology in schools : a top-down adoption process / [Zavádění elektronických učebnic do škol jako technologie pro každodenní využívání : proces zavádění shora dolů] / Thomas K. F. Chiu -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational technology -- ISSN 0007-1013 -- Roč. 48, č. 2 (March 2017) (2017), s. 524-537.

Hongkongský výzkum mezi více než 300 učiteli z 8 středních škol se zaměřil na faktory, které působí jako katalyzátory nebo naopak brzdy v procesu povinného zavádění elektronických učebnic do každodenní školní praxe. V rámci výzkumu byl navržen nový způsob klasifikace technologií podle frekvence využívání a procesu přijetí technologie. Sledovány byly čtyři externí proměnné: obavy, sebedůvěra ve schopnosti pracovat s počítačem, dobrovolnost a institucionální podpora. Hlavní brzdou při zavádění nové technologie shora se ukázaly obavy učitelů, hlavním katalyzátorem kladný postoj k technologii.

inovace ve vzdělávání ; učebnice ; elektronický dokument ; postoj učitele ; střední škola ; strach ; odpor ke změnám ; sebedůvěra ; nové technologie ; výzkum ; výsledek výzkumu ; Hongkong ; elektronická učebnice
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/456663>

10.

Gestalt und Wirkung des Religionsunterrichts : empirische Befunde und interkonfessionelle Perspektiven / [Forma a vliv výuky náboženství : empirické poznatky a mezikonfesní hlediska] / Friedrich Schweitzer, Hans-Georg Ziebertz -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Zeitschrift für Pädagogik -- ISSN 0044-3247 -- Roč. 63, č. 1 (2017), s. 29-51.

Príspevek se věnuje náboženské výchově jako školnímu předmětu v současných německých školách. Představuje i historii vyučování náboženství v Německu. Připomíná článek ústavy SRN z r. 1949, jenž zavádí pravidla pro školní předmět výuka náboženství - původně v součinnosti hlavně s evangelickou a katolickou církví, na mnoha školách se ale zavedla výuka náboženství i pro žáky židovského vyznání. Autoři příspěvku upozorňují na současný stav, kdy se v německých školách stále více prosazuje výuka islámu.

náboženská výchova ; náboženské vyznání ; vzdělávání ; protestantismus ; katolicismus ; islám ; škola ; legislativa ; výuka ; judaismus ; víra ; historické hledisko ; SRN ; 1949
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/456725>

11.

Forschen und Entwickeln mit Kindern : ein phänomenorientierter Zugang zur Technik / [Zkoumání a rozvíjení poznatků s dětmi : přístup k technice orientovaný na jednotlivé jevy] / Ingelore Mammes, Gabriele Graube -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Grundschulunterricht Sachunterricht -- ISSN 1865-4991 -- Roč. 64, č. 1 (März) (2017), s. 4-7.

Autoři příspěvku zdůvodňují potřebu technického vzdělávání dětí v rámci obecné technické gramotnosti. Uvádějí didaktické příklady, jak přistupovat k vysvětlování technických, ale i přírodních jevů v 1.-6. třídě ZŠ. Uvedeny jsou

rozdíly a společné rysy ve zkoumání přírodních úkazů (co v přírodě plave, a co neplave?) a technických fenoménů (kdy může plout člun?).

badatelsky orientovaná výuka ; základní škola ; znalost ; rozvíjení schopností ; technika ; polytechnická výchova ; přírodopis ; gramotnost ; didaktika ; mezipředmětové vztahy ; výklad ; plavání ; ročník 1-6
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/455752>

12.

Family or Future in the Academy? / [Rodina nebo akademická budoucnost?] /
Seher Ahmad -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Review of educational research -- ISSN 0034-6543 -- Roč. 87, č. 1 (2017), s.
204-239.

Kritická studie literatury o vztahu mezi budováním rodiny a akademickou profesí. Komplikace se vyskytují převážně u žen, které hledají zaměstnání na vysoké škole s definitivou. Ukazuje se, že situace je způsobena modelem tzv. ideálního pracovníka. Obsahuje celkem striktní požadavky, z nichž nejdůležitější je časová flexibilita. Model jasně vyjadřuje neslučitelnost povolání v akademické sféře a rodinných povinností. Výzkumy ukazují, že ženy s titulem PhD. velmi často své povolání s definitivou opouštějí, a nejčastějším důvodem je právě nedostatek přátelského postoje na pracovišti vůči rodině. Důležité je změnit tento model a také poskytnout více předškolních zařízení pro malé děti.

vysokoškolský pedagog ; pedagogické povolání ; rodina ; žena ; rodinný život ; pracovník ; flexibilita ; výzkum ; analýza vědecké literatury ; čas ; požadavek
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/456923>

13.

Collaborative learning across physical and virtual worlds : factors supporting and constraining learners in a blended reality environment / [Kooperativní učení ve fyzickém a virtuálním světě : faktory podporující a omezující studenty v prostředí kombinujícím oba typy reality] / Matt Bower, Mark J. W. Lee, Barney Dalgarno -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational technology -- ISSN 0007-1013 -- Roč. 48, č. 2 (March 2017) (2017), s. 407-430.

Výsledky australské pilotní studie zkoumající faktory, které podporují či komplikují kooperativní učení v prostředí kombinujícím fyzickou a virtuální realitu. Výzkumu se zúčastnili studenti učitelství zapojení do hybridního kurzu - část studentů se fyzicky účastnila výuky ve třídě, část se zapojila do výuky prostřednictvím svých avatarů v trojrozměrném virtuálním světě. Tito studenti mohli sledovat na dálku učitele a studenty ve třídě. Analýza hodnocení výuky účastníky identifikovala řadu pedagogických, technologických a logistických faktorů pozitivně nebo negativně ovlivňujících kooperativní učení. Příspěvek je završen detailní diskusí současných i budoucích implikací učebního prostředí kombinující reality ve výuce.

blended learning ; učení ve skupině ; učební prostředí ; virtuální realita ; virtuální učební prostředí ; hodnocení ; student učitelství ; vysokoškolské studium ; pilotní projekt ; výsledek výzkumu ; Austrálie
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/456611>

14.

Are there delays in reporting dyslexia in university learners? : experiences of university learning support staff / [Existuje zpoždění v hlášení o dyslexii u univerzitních studentů? : zkušenosti pomocného vysokoškolského personálu] / Paul Henderson -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of further and higher education -- ISSN 0309-877X -- Roč. 41, č. 1 (January 2017) (2017), s. 30-43.

Po vydání Směrnice labouristické vlády k rozšíření účasti sociálně znevýhodněných nebo nedostatečně zastoupených skupin studentů počet studujících vysokou školu ve Velké Británii neustále stoupá. Jednou z těchto skupin jsou studenti postižení dyslexií. Navzdory probíhajícím výzvám nejsou zabezpečeny podmínky pro jejich identifikaci a podporu speciálních potřeb. Na základě kvalitativního výzkumu z roku 2012 bylo zjištěno, že studenti neoznamují své problémy s dyslexií hned po vstupu na vysokou školu, ale nejčastěji ve 2. nebo 3. ročníku. V článku je prezentována řada důvodů a záměrů, které k tomuto jednání studenty vedou (ukázky výpovědí).

student ; studentské chování ; vysokoškolské studium ; speciální vzdělávací potřeby ; pedagogická diagnostika ; dyslexie ; postoj studenta ; vysokoškolský pedagog ; Velká Británie ; pomocný personál ; 2012

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/456665>

15.

A Meta-Analysis of School-Based Interventions Aimed to Prevent or Reduce Violence in Teen Dating Relationships / [Metaanalýza školní intervence s cílem zabránit nebo redukovat násilí ve vztazích párů na schůzkách] / Lisa De La Rue, Joshua R. Polanin, Dorothy L. Espelage, Terri D. Pigott -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Review of educational research -- ISSN 0034-6543 -- Roč. 87, č. 1 (2017), s. 7-34.

Výskyt násilí při schůzkách párů má na mladé lidi významný vliv a může znamenat poškození jejich fyzického i psychického zdraví. Často dochází ke zkušenostem násilníka i oběti, k verbální, fyzické i vztahové (kontrola chování, žárlivost) agresi, k sexuálnímu násilí i k donucovacím praktikám. Autoři předkládají první kvantitativní přehled studií na toto téma a zkoumají efekty školních intervencí, které mají těmto jevům zabránit. Zatím se ukázalo, že dosavadní programy neovlivňují chování studentů středních škol do velké míry. Je proto nutné intervence modifikovat, zejména zohlednit roli svědků agresivního chování.

vztahy mezi vrstevníky ; chlapec ; dívka ; agrese ; chování ; sexuální chování ; násilí ; zkušenost ; střední škola ; výzkum ; zákrok ; prevence ; analýza vědecké literatury ; oběť ; agresor ; kvantitativní analýza
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/456860>